

Raport Prezydenta Miasta Białegostoku z realizacji „Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030” za lata 2019-2020

Uchwałą Nr XIV/210/19 z dnia 23 września 2019 r. Rada Miasta Białystok przyjęła „Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030”. W dokumencie tym zaplanowano działania adaptacyjne niezbędne do realizacji w celu zwiększenia odporności miasta na występujące zmiany klimatu. Dokument wskazuje działania mające na celu dostosowanie miasta do zmieniających się warunków klimatycznych oraz złagodzenia skutków ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

W oparciu o wyniki prowadzonych w ramach opracowywania dokumentu analiz występowania i intensyfikacji zjawisk klimatycznych uznano, że najbardziej groźnymi dla Miasta Białystok może być występowanie zjawisk ekstremalnych takich jak intensywne opady deszczu, silne porywy wiatru oraz występowanie fal upałów i susz. Oceniono, iż w Białymstoku na zmiany klimatu szczególnie wrażliwe są następujące, uznane za kluczowe, sektory: gospodarki wodnej, gospodarki przestrzennej, transportu oraz zdrowia publicznego (w powiązaniu z usługami publicznymi).

Zgodnie z założeniami dokumentu, Plan adaptacji podlega bieżącemu monitoringowi realizacji działań oraz okresowej ewaluacji wdrażania dokumentu. W cyklach dwuletnich planowane jest przygotowanie raportu zawierającego szczegółowe informacje z przebiegu realizacji i efektów poszczególnych zadań zapisanych w Planie oraz wyniku przeprowadzonej ewaluacji. Zadanie to powierzono Departamentowi Gospodarki Komunalnej we współpracy z innymi Departamentami i Biurami wymienionymi jako kluczowe do wdrażania Planu Adaptacji. Ocena postępu realizacji Planu dokonywana jest na podstawie informacji przekazanych przez podmioty odpowiedzialne za inicjowanie i realizację działań adaptacyjnych.

Raport zawiera podstawowe informacje o zaplanowanych, realizowanych i wykonanych działaniach adaptacyjnych prowadzonych w okresie sprawozdawczym. Podstawą badania ewaluacyjnego jest analiza kształtowania się wartości wskaźników przyjętych do oceny osiągnięcia celów Planu.

Poniższy raport jest pierwszym sprawozdaniem podsumowującym przebieg realizacji Planu w latach 2019 – 2020.

Pierwszy okres sprawozdawczy obejmuje rok 2020, w którym rozpoczęła się pandemia COVID-19. Występujące w tym czasie znaczne ograniczenia przesunęły realizację niektórych działań na lata późniejsze.

W „Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030” przewidziano 35 działań adaptacyjnych przypisanych sześciu celom strategicznym, które usystematyzowano jako działania edukacyjno-edukacyjne, organizacyjne i techniczne. Zadania zrealizowane na terenie Białegostoku w latach 2019-2020 wpisujące się ww. działania zestawiono w tabeli nr 1. W omawianym okresie sprawozdawczym Miasto Białystok oraz jednostki podległe na działania adaptacyjne wydatkowało:

- w 2019 r. **111 409 734,15 zł** z czego 29 916 535,16 zł pochodziło z budżetu gminy natomiast 8 546 514,05 zł z budżetów jednostek zewnętrznych,
- w 2020 r. **92 630 145,20 zł** z czego 22 281 948,21 zł pochodziło z budżetu gminy natomiast 18 713 406,21 zł z budżetów jednostek zewnętrznych.

Na realizację wykazanych działań uzyskano dofinansowanie zewnętrzne (środki unijne) w wysokości:

- w 2019 r. - **72 946 684,94 zł**,
- w 2020 r. - **51 634 790,78 zł**.

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

Załącznik nr 1 - Informacja o przebiegu realizacji Planu Adaptacji za lata 2019-2020

Kategoria działań	Działanie	Status realizacji				Czas realizacji		Łączny koszt prowadzonych działań [zł]		Koszty poniesione z budżetu Gminy [zł]		Koszty poniesione przez Jednostki [zł]		Źródła pozyskanych środków finansowych		
		zainicjowanych	zaprojektowanych	realizowanych	zrealizowanych	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020			
Działania edukacyjno- informacyjne	Działanie 2.3 Cykliczne wykłady, prelekcje otwarte w tym w zakresie efektywności energetycznej i gospodarowania wodą, ochrony powietrza i OZE															
	Oferta wykładów/prelekcji w zakresie efektywności energetycznej i gospodarowania wodą, ochrony powietrza i OZE dla mieszkańców				162	80	82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		Departament Edukacji	
	Działanie 2.5 Szkolenia i warsztaty															
	Szkolenia pokazowe, warsztaty z udziałem dzieci i młodzieży				160	60	100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		Departament Edukacji	
	Warsztaty z szeroko pojętej edukacji ekologicznej, które zawierały elementy związane z informowaniem najmłodszych mieszkańców miasta o konieczności podejmowania działań związanych z adaptacją do zmian klimatu, tj. np ochrona terenów dolin rzecznych.				20	20	Obostrzenia związane z COVID19 uniemożliwiły przeprowadzanie warsztatów w szkołach i przedszkolach	0 zł - Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych.	0,00	0 zł -Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych.	0,00	0 zł -Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych.	0,00		Departament Ochrony Środowiska	
	Warsztaty z zakresu edukacji ekologicznej - dotyczące prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi, które zawierały elementy związane z informowaniem najmłodszych mieszkańców miasta o konieczności podejmowania działań związanych z adaptacją do zmian klimatu, tj. np ograniczanie zakupów, dokonywanie wyborów konsumenckich, dbałości o środowisko naturalne.					W 2019 działania realizowane przez spółkę komunalną PUHP Lech	Obostrzenia związane z COVID19 uniemożliwiły przeprowadzanie warsztatów w szkołach i przedszkolach	0,00	0 zł - Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych.	0,00	0 zł -Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych.	0 zł -Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych.	0,00		Departament Gospodarki Komunalnej	
	Konkurs zbiórki zużytych baterii "Bez stresu dla środowiska" prowadzona w białostockich placówkach oświatowych					W 2019 działania realizowane przez spółkę komunalną PUHP Lech	Obostrzenia związane z COVID19 ograniczyły działania w placówkach oświatowych	0,00	15 014,20	0,00	15 014,20	0,00	0,00	budżet miasta	Departament Gospodarki Komunalnej	
Warsztaty szkoleniowe realizowane w salach OGNiK	53	0	0	53	45	8	0 zł - realizowane w ramach codziennej służby							zania go		

Działania organizacyjne	Wspólne szkolenia, ćwiczenia i treningi administracji samorządowej, instytucji monitorujących stan środowiska oraz służb, straży i inspekcji w ramach zarządzania kryzysowego	0	9	0	9	5	4	0 zł - realizowane w ramach codziennej służby/pracy							Biurowo Zarządzanie Kryzysowe
	Zajęcia edukacyjne dla przedszkolaków pn. „Historia Kropelki Wody”	145			145	80	65	90 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.
	Działanie 4.7 Budowa systemu optymalizacji zużycia i dystrybucji wody w mieście														
	Saturator, kampania promująca wśród mieszkańców picie wody prosto z sieci wodociągowej			X		X	X	25 597,96	0,00	0,00	0,00	25 597,96	0,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.
	Epi Centrum Nauki – przygotowanie filmów animowanych, edukacyjnych przedstawiających proces uzdatniania wody i oczyszczania ścieków				2	2		78 600,00	0,00	0,00	0,00	78 600,00	0,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	
	Kampania "Złap Deszczówkę" (liczba beczek)				50		50	0,00	12 949,60	0,00	0,00	0,00	12 949,60	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	
	Udział w powstaniu Elektronicznej książeczki o wodzie				1		1	0,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	
	Działanie 1.1 Utworzenie zintegrowanego systemu informacji o zagrożeniach klimatycznych														
	Istnienie zintegrowanej bazy danych o zagrożeniach klimatycznych			2		1	1	realizowane w ramach codziennej pracy							Biurowo Zarządzanie Kryzysowe
	Istnienie bazy danych o skutkach zjawisk klimatycznych/zażeniach klimatycznych			2		1	1	realizowane w ramach codziennej pracy							
Istnienie platformy wiedzy i ostrzegania			4		2	2	realizowane w ramach codziennej pracy								
Działanie 1.2 Opracowanie systemu prognoz wpływu zagrożeń klimatycznych z uwzględnieniem rozwoju miasta															
Wsparcie techniczne systemów informatycznych związanych ze wspomaganiem decyzji	2	2	0	2	1	1	8 796,96	8 796,96	0,00	0,00	8 796,96	8 796,96	budżet państwa	Biurowo Zarządzanie Kryzysowe	
Działanie 5.3 Budowa i rozwój systemu bieżącej i zielonej infrastruktury (BZI)															
Polityka rozwoju powierzchni biologicznie czynnej na terenie miasta - poprzez zobowiązanie do wykonywania nasadzeń zastępczych za usuwane drzewa, a także utrzymywanie jak największej powierzchni terenów biologicznie czynnych poprzez wydawanie decyzji odmawiających usunięcia drzew				x	cały rok	cały rok	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych	0 zł Działanie zrealizowane w ramach obowiązków służbowych		Departament Ochrony Środowiska	

techniczne	Działanie 3.1 Logistyczne wyposażenie jednostek zarządzania kryzysowego, służb, straży i inspekcji														Biurow Zarządzania Kryzysowego
	<i>Doposażanie Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych Komendy Miejskiej PSP w Białymstoku</i>	2	2	0	2	1	1	549 606,00	989 409,00	0,00	0,00	549 606,00	989 409,00	budżet państwa	
	Działanie 4.2 Budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury, dostosowanie jej użyteczności dla społeczeństwa.														Departament Gospodarki Komunalnej
	<i>Rewitalizacja stawu z otoczeniem, poprawa jakości wody, zwiększenie bezpieczeństwa hydrologicznego oraz działania proekologicznego -Staw przy ul. Mickiewicza</i>				1,00	1,00	1,00	52 343,29	1 869 700,67	52 343,29	1 869 700,67	0,00	0,00	budżet miasta	
	<i>Budowa ścieżek rowerowych (ulic/km)</i>	56/34,3			56/34,3	28/21,7	28/12,6	17 441 042,00	10 237 475,00	3 418 894,50	1 694 173,20	0,00	0,00	POPW 2014-2020 RPOWP 2014-2020	Zarząd Dróg Miejskich
	<i>Budowa zbiorników retencyjnych</i>	9			9	5	4	11 107 000,00	9 771 000,00	1 750 000,00	3 304 000,00	0,00	0,00	POPW 2014-2020 POiŚ 2014-2020	
	Działanie 4.3 Instalacja OZE (fotowoltaika)														Departament Obsługi Urzędu
	<i>Projekty instalacji fotowoltaicznych - 3 szt.</i>				3		3	0,00	14 944,50	0,00	14 944,50	0,00	0,00	budżet miasta	
	<i>Elektrownia fotowoltaiczna o mocy 202,5 kW na terenie Komunalne Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Białymstoku</i>				1		1	0,00	1 400 000,00	0,00	0,00	0,00	804 000,00	środki własne KPK Sp. z o.o. RPOWP 2014-2020	KPK Sp. z o.o. w Białymstoku
	<i>Elektrownia fotowoltaiczna o mocy 61,36 kW na terenie Stacji Uzdatniania Wody Jurowce - Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.</i>				1	1		91 778,68	0,00	0,00	0,00	91 778,68	0,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.
	Działanie 4.4 Termomodernizacja budynków														Departament Inwestycji
	<i>Przedszkola Samorządowe nr 42, 71, 73</i>				3	3	3	159 761,60	2 815 100,47	59 761,60	428 475,26	0,00	0,00	RPOWP 2014-2020	
	<i>Budynki ZMK przy ul. Sukiennej5, Ciepłej 4 i Białówny 11</i>				3	2	3	5 325,15	8 584 703,40	5 325,15	7 885 760,98	0,00	0,00	RPOWP 2014-2020	Zarząd Mienia Komunalnego

Działanie 4.7 Budowa systemu optymalizacji zużycia i dystrybucji wody w mieście														
Sukcesywna modernizacja i rozwój zdalnych odczytów wodomierzy głównych			X		X	X	309 302,00	252 860,00	0,00	0,00	309 302,00	252 860,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	Wodociąg Białostockie Sp. z o.o.
Rozbudowa systemu GIS			X		X	X	1 020 347,60	523 600,00	0,00	0,00	1 020 347,60	523 600,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	
Rozbudowa istniejącego monitoringu ciśnienia wody			X			X	0,00	220 601,62	0,00	0,00	0,00	220 601,62	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	
Działanie 5.10 Budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury, dostosowanie jej użyteczności dla społeczeństwa.														
Zielone dachy i ściany przystanków (30m ² / 31,5m ²)				X	X		145 677,51	0,00	145 677,51	0,00	0,00	0,00	budżet miasta	Departament Gospodarki Komunalnej
Ląki kwietne (ha)				12,2	5,5	6,7	499 318,90	469 492,15	499 318,90	469 492,15	0,00	0,00	budżet miasta	
Park kieszkowy				1		1	0,00	223 000,00	0,00	223 000,00	0,00	0,00	budżet miasta	
Wybudowana/przebudowana kanalizacja deszczowa (ulic/km)	76/45,8			76/45,8	46/32,1	30/13,7	65 746 834,08	31 172 954,22	23 679 839,78	6 153 190,04	0,00	0,00	POPW 2014-2020 POIŚ 2014-2020 RPOWP 2014-2020	Zarząd Dróg Miejskich
Działanie 5.2 Techniczne i nietechniczne zabezpieczenie zagrożonych budynków i infrastruktury krytycznej w strefie zagrożenia														
Interwencje Straży Pożarnej z przyczyn klimatycznych	692	0	0	692	256	436	realizowane w ramach codziennej służby							Biuro Zarządzania Kryzysowego
Działanie 5.3 Budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury (BZI)														
Budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury (retencja)				15	8	7	433 925,48	320 080,72	305 374,43	224 197,21	0,00	0,00	RPOWP 2014-2020	Departament Inwestycji
Działanie 5.4 Modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej														
Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Białystok			X		X	X	13 919 338,94	23 979 322,69	0,00	0,00	6 738 286,85	16 152 049,03	środki POIiŚ 2014-2020, pożyczka NFOŚiGW, środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	Wodociąg Białostockie Sp. z o.o.
Działanie 5.5 Zwiększenie pojemności retencyjnej oczyszczalni ścieków														
Koreferat do „Koncepcji technologicznej w zakresie budowy przelewu awaryjnego ścieków”				X	X		33 500,00	0,00	0,00	0,00	33 500,00	0,00	środki własne Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.	Wodociąg Białostockie Sp. z o.o.
Wytyczne do opracowania koncepcji dublera kolektora sanitarnego Z1				X		X	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski